

DAX 11.075,29 +0,15%

CAC 4.458,16 -0,89%

Dow Jones 24.206,86 -1,59%

Nikkei 20.433,45 +1,49%

Αναζήτηση Μετοχής ή Είδησης
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ: 17:19 **601,16 -1,37%** -8,36

Τζίρος: 62,80 εκ €

ΣΥΝΕΧΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

09:22 | ΤΕΡΝΑ Α.Ε.: Εξασφάλισε συμπλοκή σε τέσσερα νέα έργα ενεργειακών υποδομών και ΑΠΕ...

EUR / USD 1,09481

EUR / CHF 1,06111

ΜΕ ΑΠΟΨΗ

Τετάρτη, 22-Απρ-2020 00:15

Ελληνικός τουρισμός: Σταύρωση χωρίς ανάσταση

283

Του Αργύρη Αργυριάδη

Η ελληνική οικονομία εξαρτάται σε μέγιστο βαθμό από την τουριστική βιομηχανία, καθόσον η τελευταία άμεσα ή έμμεσα συμβάλλει στο 20% του εθνικού ΑΕΠ. Μπορεί τούτο να αποδίδεται από αρμόδιους υπουργούς σε στρέβλωση του παραγωγικού μοντέλου ανάπτυξης της χώρας αλλά είναι γεγονός που δύσκολα μπορεί να παροραθεί και σχεδόν αδύνατο να αλλάξει βραχυπρόθεσμα. Συνεπώς, λαμβάνοντας υπόψη τη σημερινή οικονομική κρίση που προκάλεσε η πανδημία του κορονοϊού απαιτούνται άμεσα μέτρα με ειδική στόχευση στον συγκεκριμένο τομέα της οικονομίας μας.

Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη του Ινστιτούτου του ΣΕΤΕ, το δεύτερο τρίμηνο του 2020 ουσιαστικά είναι χαμένο για τον τουρισμό όχι μόνον για τη χώρα μας αλλά σχεδόν για όλη την υφήλιο (με εξαίρεση την Κίνα που φαίνεται να ανακάμπτει στο πλαίσιο του εσωτερικού τουρισμού της). Αντίστοιχα, σχετική έκθεση του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (UNWTO) υπολογίζει ότι οι επιπτώσεις του COVID-19 στον διεθνή τουρισμό μόνον με εκείνες ενός παγκόσμιου πολέμου μπορούν να συγκριθούν. Αναμένεται μείωση των διεθνών αφίξεων σε ποσοστό που φθάνει το 30% σε σχέση με εκείνες του περασμένου έτους. Το μέγεθος της πτώσης γίνεται αντιληπτό εάν αναλογιστούμε ότι, μεσούσης της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης του 2009, οι διεθνείς αφίξεις τουριστών μειώθηκαν μόλις κατά 4%! Ως απόρροια των παραπάνω εξελίξεων αναμένεται απώλεια περίπου 75 εκατομμυρίων θέσεων εργασίας σε όλον τον κόσμο.

Μπορεί η ελληνική κυβέρνηση να κάνει κάτι εγκαίρως για να αποτρέψει την πορεία προς την καταστροφή; Προφανώς, τα μέτρα που ήδη έχουν ληφθεί (κλείσιμο ξενοδοχείων, παράταση των επιδομάτων στους εποχιακά εργαζόμενους κατά δύο μήνες και επίδομα 800€ στους εργαζόμενους στις τουριστικές επιχειρήσεις δωδεκάμηνης λειτουργίας) πόρρω απέχουν από ένα συνεκτικό πλαίσιο αντιμετώπισης του προβλήματος και σε κάθε περίπτωση στερούνται αναπτυξιακού προσήμου. Αποτελούσαν αδήριτη ανάγκη την

πρώτη εβδομάδα της κρίσης αλλά έπρεπε ήδη να είχαν εμπλουτιστεί.

Οι αρμόδιοι φορείς έχουν καταθέσει ένα πλαίσιο προτάσεων προς την κυβέρνηση που κινείται ευλόγως από τη μείωση του ΦΠΑ στον χώρο του τουρισμού (από την εστίαση μέχρι το τουριστικό πακέτο), την αξιοποίηση των κονδυλίων του ΕΣΠΑ, την ανάπτυξη της επικοινωνιακής προβολής της χώρας, τη βελτίωση του καθεστώτος θεωρήσεων (visa) για τους τουρίστες από τη Ρωσία, την κατάργηση του τέλους διανυκτέρευσης, την μη καταβολή δόσεων στις τράπεζες καθ' όλη τη διάρκεια του 2020, την παροχή άτοκων δανείων σε επιχειρήσεις, την επιδότηση των εργοδοτικών εισφορών κλπ. Κάποιες από τις ανωτέρω προτάσεις έπρεπε ήδη να είχαν θεσμοθετηθεί – ασχέτως κορονοϊού – διότι προκαλούν στρέβλωση στην αγορά και μειώνουν την ανταγωνιστικότητα (λχ το τέλος διανυκτέρευσης και ο υψηλός ΦΠΑ) του εθνικού τουριστικού προϊόντος. Συνεπώς είναι προτάσεις που έπρεπε ήδη να είχαν υλοποιηθεί και ουδόλως σχετίζονται με την ενσκήψασα πανδημία. Άλλες (λχ η βελτίωση του καθεστώτος θεωρήσεων (visa) για τους Ρώσους τουρίστες) είναι πάγιο και επαναλαμβανόμενο αίτημα που πάλι δεν απαντάει επαρκώς στο σημερινό πρόβλημα. Προφανώς, όλα μαζί – εάν επιτέλους υπάρξει ισχυρή πολιτική βούληση – θα αμβλύνουν τις συνέπειες της κρίσης και, επιτέλους, πρέπει να εφαρμοστούν στην πράξη.

Ωστόσο, μια λύση που μπορεί να τονώσει άμεσα τη ρευστότητα των φορέων διαχείρισης της τουριστικής εμπειρίας (αεροπορικές εταιρίες, ξενοδοχεία, τουριστικά γραφεία, πράκτορες κλπ) είναι η έκδοση "τουριστικού χρηματογράφου" με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου. Τι μπορεί να ενσωματώνει ένα τέτοιο αξιόγραφο; Θα εκδίδεται από τον κάθε φορέα αυτοτελώς (πχ ξενοδοχείο, αεροπορική εταιρεία) και θα δίδει το δικαίωμα σε όσους είχαν συνάψει κάποια τουριστική σύμβαση για την περίοδο από 1.3.2020 μέχρι 31.12.2020 έχοντας καταβάλει κάποιο ποσό ως εγγύηση, προκαταβολή, αρραβώνα, μερική ή ολική εξόφληση αντί να καταγγείλουν την ανωτέρω σύμβαση, να ικανοποιήσουν το δικαίωμα που το αξιόγραφο ενσωματώνει (πχ αεροπορική μετακίνηση, διαμονή σε ξενοδοχείο κλπ) οποιαδήποτε στιγμή μέχρι και τον Απρίλιο του 2021. Κάθε επιχείρηση θα μπορεί να προσδίδει ακόμη μεγαλύτερη αξία στο αξιόγραφο που εκδίδει (πχ δυνατότητα δωρεάν upgrade την ίδια χρονική περίοδο ή έκπτωση για χρήση της υπηρεσίας οποιαδήποτε άλλη στιγμή). Η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου θα καθυσχύσει τους υποψήφιους τουρίστες και τα μέλη του τουριστικού κυκλώματος. Επιπροσθέτως, θα προσδώσει πίστη στα ανωτέρω αξιόγραφα, τα οποία με τη σειρά τους –σε κάποιες περιπτώσεις– θα μπορούν να παρασχεθούν ως ενέχυρα είτε για προεξόφληση είτε για χορήγηση άτοκων ή χαμηλότοκων δανείων από τις τράπεζες (για παράδειγμα στην περίπτωση που εκδότης του αξιόγράφου είναι ένα ξενοδοχείο και κομιστής ένας touroperator και τούμπαλιν).

Η κυβέρνηση με πρόσφατη νομοθετική παρέμβασή της (άρθρα 70 και 71 της ΠΝΠ της 13.4.2020 (ΦΕΚ Α '84) θέσπισε έναν ανάλογο μηχανισμό, το "πιστωτικό σημείωμα". Ωστόσο, το πιθανότερο είναι να μην τύχει πρακτικής εφαρμογής για τρεις κυρίως λόγους. Πρώτον, διότι έχοντας ως διάρκεια ανελαστικά τους 18 μήνες από την έκδοσή του δημιουργεί προβλήματα από άποψης ευρωπαϊκού δικαίου καταναλωτή, δεύτερον, γιατί ελλείπει η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου (σε διάστημα 18 μηνών πολλές τουριστικές επιχειρήσεις μπορεί να έχουν πτωχεύσει και τούτο δημιουργεί ανησυχία στην αγορά) και τρίτον διότι δεν δύναται να χρησιμοποιηθεί άμεσα χρηματοοικονομικά, μεταξύ των τουριστικών επιχειρήσεων (πχ για την τραπεζική προεξόφληση της συναλλαγής).

Η ανάκαμψη που κάποια στιγμή θα έρθει και στον τουρισμό δεν θα είναι ισοκατανομημένη ούτε γεωγραφικά ούτε μεταξύ των διαφόρων κλάδων διαχείρισης της τουριστικής εμπειρίας. Το γεγονός ότι οι βασικοί ανταγωνιστές μας στην τουριστική αγορά (Ισπανία, Ιταλία, Γαλλία, Πορτογαλία και Τουρκία) βρίσκονται σε δυσμενέστερη από εμάς θέση, μας δίνει τη δυνατότητα να ελπίζουμε ότι θα σώσουμε όχι μόνον μέρος της φετινής τουριστικής σεζόν αλλά, πρωτίστως, τις ίδιες τις επιχειρήσεις και τους εργαζομένους σε αυτές. Ο βασικός στόχος πρέπει να είναι να αποφύγουμε σειρά πτωχεύσεων που θα οδηγήσει σε μια εκρηκτική αλυσίδα αφερεγγυότητας (dominoeffect) και θα υπονομεύσει συθέμελα την εθνική οικονομία.

* Ο κ. Αργύρης Αργυριάδης είναι Δικηγόρος Παρ' Αρείω Πάγω – Φορολογικός Σύμβουλος & Διαπιστευμένος Διαμεσολαβητής